

EVIJÄRVEN KUNTA

Talousarvio 2019 ja Taloussuunnitelma 2019 – 2021

Kuva: Kati Kupila

Kunnanhallitus 10.12.2018 § 218
Valtuusto 17.12.2018 § 68

SISÄLLYSLUETTELO:

1. Yleisperustelut	3
1.1 Keskeiset tulo- ja menokohdat vuonna 2019	9
2. Talousarvion sitovuus	11
3. Käyttötalousosa	12
3.1 Kunnanhallitus	12
3.1.1 Yleishallinto	12
3.1.2 Muut palvelut	13
3.2 Terveystoimi	16
3.3 Sosiaali- ja terveystoimi	17
3.4 Sivistyslautakunta	17
3.4.1 Varhaiskasvatus	17
3.4.2 Perusopetus	18
3.4.3 Lukio	19
3.4.4 Sivistystoimen muut vastualueet	19
3.5 Tekninen lautakunta	22
3.6 Vesihuoltolaitos	23
4. Investointiosasto	27
5. Tuloslaskelmaosa	28
6. Rahoitusosa	30
7. Henkilöstösuunnitelma	32
8. Konserniyhtiöiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019	33

1. YLEISPERUSTELUT

1. Yleinen taloustilanne

Suomen talous on viime vuosina kasvanut noususuhdanteessa. Kuluvasta vuodesta on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 prosentin vuosikasvuihin tulevina vuosina. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021. 2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin eli noin prosenttiin.

Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasa-painottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkisen talouden rahoitusasema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa ja velka suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) laskee. Suhdanneluonteinen julkisen talouden vahvistuminen ei kuitenkaan turvaa kestävästä julkisen talouden rahoitusta pitkällä aikavälillä. Julkista taloutta rasittavat rakenteelliset tekijät luovat paineita julkiseen talouteen. Ensi vuosikymmenellä suurin menojen kasvupaine kohdistuu hoito- ja hoivamenoihin väestön ikääntyessä.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 3,0 %. Yritysten odotukset ovat myönteiset, rakennusinvestointien suurkohteiden rakentaminen jatkuu ja palvelualojen myyntiodotukset ovat kohentuneet. Työllisyysaste ylitti kesäkuussa 2018 vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat ja on nyt 71,8 %. Vahvana jatkuva talouskasvu nostaa 2018 työllisten määrän 2,6 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 73 prosenttiin 2020.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Kovin investointivaihe on ohitettu. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu mittavien investointihankkeiden tukemana. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi koheneva työllisyys. Metsäteollisuuden investoinnit näkyvät jo viennissä. Tuontia kasvattaa tuotantopanosten kysynnän lisäksi myös kotimainen investointi- ja kulutuskysyntä.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalitulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 vienti kasvaa vientikysynnän mukaan, mutta kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin v. 2019 sopimuskorotusten ajoitustekijöiden seurauksena. Vuonna 2020 ansiotason nousua 3,0 prosenttiin kiihdyttää edelleen hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen.

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus, syksy 2018 (14.9.2018)

2. Kuntatalouden tila

Yleisellä tasolla kuntatalouden tila on kokonaisuutena hyvä ja kehitysnäkymät suotuisat. Kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan vuonna 2019 kuluvas-ta vuodesta. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleik-kauksen päättyminen. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat kuntatalouden palkka-summaa vuonna 2019 keskimäärin 2,4 prosenttia. Vuoteen 2019 kohdistuu myös tulok-sellisuuteen perustuvan kertaerän kustannusvaikutuksen poistuminen, jonka arvioidaan pienentävän palkkamenoja noin 0,7 prosenttia. Vuoden 2019 palkkamenojen kasvua

kiihdyttää sopimuskorotusten lisäksi myös kilpailukyky sopimuksen mukaisen lomarahaleikkauksen päättymisen. Lomarahoja palautuu yhteensä reilut 300 M[€] kuntatalouden kuluiksi.

Hallitusohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähentää kuntien menoja. Näiden toimenpiteiden säästövaikutuksia on tehty kehitysarvio, joiden arvion mukaan alueellisen erikoissairaanhoidon tehostaminen mahdollistaa 100 M[€] säästöt vuosien 2018. 2019 aikana. Lisäksi arvioidaan kilpailukyky sopimuksen (kiky) vuositöajan pidennyksen tuovan säästöjä ja pienentävän toimintamenoja 75 M[€] vuonna 2018 ja 45 M[€] vuonna 2019.

Kehitysarvioon sisältyvien hallituksen kuntataloutta vahvistavien toimien sekä kilpailukyky sopimuksen lopullinen vaikutus riippuu muun muassa siitä, miten kunnat ja kuntayhtymät käyttävät mahdollisuutta säästöihin. Riskinä on, että toimenpiteiden säästövaikutus jää kehitysarviota pienemmäksi. Toisaalta maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvät valtionosuusjärjestelmään ehdotetut muutokset kannustavat kuntia menokuriin ennen uudistusta. Ehdotettu sote-siirron muutosrajoitin toimii siten, että kunnan kasvatessa sote-kustannuksia muita kuntia enemmän, kunnan uudistuksen jälkeinen valtionosuus vähenee ja vastaavasti kasvaa, mikäli kunta pystyy pienentämään sote-kustannuksiaan suhteessa muihin kuntiin. Tämä kannustaa kuntia hyvään taloudenpiitoon ja siten hillitsemään sote- ja muiden kustannusten nousua.

Kuntatalouden tulot kasvavat vuonna 2019 menoja nopeammin, kun verotulojen kasvu piristyy. Tämän seurauksena myös vuosikate vahvistuu hieman kuluvasta vuodesta. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihdyttävät muun muassa poikkeuksellisen matalat verotulokertymät vuonna 2018 ja kertaluonteinen verotulojen lisäys, joka johtuu siirtymisestä verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen. Tämän seurauksena jäännösverojen maksu aikaistuu, mikä kasvattaa vuoden 2019 verotuloja. Yleisesti valtionosuudet laskevat kuluvasta vuodesta, mikä johtuu muun muassa valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vuoden 2016 toteutuneiden kustannusten pohjalta vähentää kuntien peruspalvelujen valtionosuutta reilut 200 M[€]. Lisäksi hallitusohjelman mukaisesti kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta vuonna 2019.

Kuntatalousohjelmassa kuntatalouden kehitystä on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta vuoteen 2022 asti. Kuntatalouden kehitysarvio on ns. painelaskelma. Siinä ei ennakoita kuntien veroprosenttien korotuksia eikä muita sopeutustoimia. Kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden tila on kokonaisuutena hyvä ja tilanne on kohentunut huomattavasti viime vuosien aikana. Kuntatalouden kehitysarvion perusteella kuntatalouden kehitysnäkymät ovat suotuisat. Suotuisaan kehitykseen ovat vaikuttaneet useat eri tekijät. Hyvän taloustilanteen ansiosta verotulot ovat kasvaneet odotettua paremmin, ja toimintamenot ovat puolestaan kehittyneet varsin maltillisesti muun muassa kiky-sopimuksen sekä kuntatalouteen kohdistuneiden valtion ja kuntien sopeutustoimien ansiosta. Kuntatalouden toimintamenojen kasvu kiihtyy vuonna 2019 palkankorotusten ja kiky-sopimuksen lomarahaleikkausten päättymisen vuoksi. Kuntatalouden lainakannan oletetaan puolestaan kasvavan korjausinvestointien ja sairaalarakentamisen vuoksi. Maakunta- ja sote-uudistus kuitenkin muuttaa tilannetta merkittävästi vuodesta 2020 alkaen: uudistuksen myötä kuntatalouden menopaine pienenee ja kuntatalouden velkaantuminen taittuu.

Vaikka kuntien talouden tunnusluvut vuodelta 2017 ovat pääsääntöisesti hyvät, on kuntien välillä kuitenkin edelleen suuria eroja. Kuntien talouden sopeutus paineessa on

merkittäviä kuntakokoryhmittäisiä eroja. Vuoteen 2020 asti talouden sopeutuspainne on suurin asukasluvultaan pienimmissä alle 6000 asukkaan kunnissa.

Lähteet: Kuntatalousohjelma vuosille 2019. 2022. VM:n julkaisu 6a/2018 (13.4.2018)
Kuntatalousohjelma vuodelle 2019, VM:n julkaisu 26a/2018 (14.09.2018)

3. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi kuntastrategia 2025

Evijärvellä asioiden valmistelun, päätöksenteon ja toteuttamisen pohjana toimii kuntalain mukaisesti kuntastrategia. Evijärven kunnan elinvoima ja hyvinvointistrategiakuntastrategia 2025 hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2016.

Kuntastrategian **vision** mukaan Itseään suurempi kunta - Evijärvi tarjoaa

- vireän, viihtyisän sekä turvallisen elinympäristön luonnon ja vesistöjen äärellä
- hyvää elämää tukevat palvelut
- aktiivisen ja yritteliään toimintaympäristön

Nämä yhdessä laadukkaan toiminnan ja tasapainoisen kuntatalouden kanssa mahdollistavat itsenäisen Evijärven kunnan vetovoimaisuuden, elinvoiman ja menestyksen tulevaisuudessa!

Kuntastrategian **missiossa** on määriteltä, että Itsenäisenä Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi . kunnan kokonaisuus hahmotetaan ja sitä edistetään yhteistoiminnan sekä harkitun päätöksenteon perustana. Evijärvi edistää kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä yrittämisen edellytyksiä. Itsenäisenä kuntaa kehitetään yhteistyössä haluttuun suuntaan - kunnan toimintoja ja palvelurakenteita uudistetaan nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kehittämistä toteutetaan joustavasti hallitun uusiutumisen ja yrittäjämäisyyden tukemana.

Evijärven kunnan **tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät** ovat:

- ~ Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous
- ~ Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti
- ~ Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- ~ Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Strategia ohjaa kunnan taloutta, toimintaa ja kehittämistä sekä asioiden valmistelua ja päätöksentekoa. Näiden kaikkien tulee pohjautua vahvasti kuntastrategian linjauksiin, painopisteisiin ja tavoitteisiin. Kuntastrategia on ohjannut myös talousarvion laadintaa. Kuntastrategiaa ja sen linjauksia toteutetaan toimenpideohjelmalla (TPO). Toteutuksessa oleva toinen toimenpideohjelma valmistui alkuvuodesta 2018 ja sen toteutus jatkuu vuoden 2019 loppuun.

Kunnanhallitus on nimennyt 28.8.2017 (§ 196) kuntastrategian ohjausryhmän, jonka tehtävänä on seurata ja arvioida kuntastrategian toteutumista sekä raportoida siitä hallitukselle ja valtuustolle. Lisäksi ohjausryhmä valmistelee toimenpideohjelmat hallituksen hyväksyttäväksi.

4. Evijärven väestö ja työllisyys

Kunnan asukasluku 31.12.2017 oli 2.499. Kunnan väestöstä 16,0 % kuuluu ikäluokkaan 0-14 vuotta, 57,4 % ikäluokkaan 15. 64 vuotta ja 26,6 % ikäluokkaan yli 64 vuotta. Väestö vähenee ja vanhenee hiljalleen. Palvelut mitoitetaan kunnan väestömäärän ja rakenteen mukaan. Ennakkoväkiluku lokakuun 2018 lopussa oli 2.472. Väestö on edelleen vähentynyt mutta väestökato on hidastunut. Maakunnan tasolla väestö keskittyy yhä vahvemmin Seinäjoelle. Muissa kunnissa väestö vähenee. Evijärvi oli lokakuun lopun tilanteessa toiseksi vähiten väestöään menettänyt kunta Etelä-Pohjanmaalla. Evijärvellä jatketaan kuntastrategian mukaisesti aktiivista työtä asukasluvun positiivisen kehityksen, elinvoiman ja hyvinvoinnin eteen. Strategian painotukset, tavoitteet ja toimenpiteet antavat hyvän perustan tälle työlle.

Pohjalainen yritteliäisyys näkyy vahvasti Evijärvellä. Kunnassa on paljon yrittäjiä ja yrityksiä suhteessa kunnan väkilukuun. Valtaosa yrityksistä on pieniä. Työpaikoista palvelualalla on reilut puolet, alkutuotannossa reilu neljännes ja jalostuksessa reilu viidennes. Suuri yksityinen työllistäjä ja yhteisöverojen maksaja on Ateno Oy, joka työllistää merkittävästi osaajia myös Evijärven ulkopuolelta. Aloista erityisen keskeinen on turkistarhaus, joka tuo työtä ja toimeentuloa suoraan ja välillisesti merkittävälle joukolle evijärveläisiä.

Työllisyydessä Evijärvi on edelleen Etelä-Pohjanmaan maakunnan kärkeä. Työllisyys on kehittynyt viime vuosina suotuisasti. Kunnan työttömyysaste lokakuun 2018 lopussa on 5,0 %. Työttömyys on laskenut edellisvuodesta (6,2 %) reilun %-yksikön ja kahden vuoden takaisesta (7,3 %) yli kaksi %-yksikköä. Myös valtakunnan tasolla kunnan työttömyysaste on erittäin hyvää tasoa. Vahva yrittäjäyys ja hyvä työllisyys luovat hyvät edellytykset vakaalle kuntataloudelle ja elinvoimalle sekä hyvinvoinnille.

5. Talousarvionäkymät vuoteen 2019

Yleinen ja kuntien taloustilanne sekä toimintaympäristö huomioiden Evijärven kunnan taloustilanne on varsin hyvä. Kunta on tehnyt neljä ylijäämäistä tilinpäätöstä peräkkäin. Kunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa. Evijärvi on nettovelaton kunta, kunnan taseessa on enemmän omaisuutta kuin velkaa. Sijoitusomaisuus tuottaa tuloja kunnan kassaan.

Vuoden 2018 talousarviossa vuosikate on plussalla noin 10 t[€] ja tilikauden tulos poistojen jälkeen alijäämäinen . 516.710 ” . Vuoden 2018 talouden toteuma näyttää ensimmäisten 10 kuukauden osalta pitkälti talousarvion mukaiselta. Toiminnallisesti ja taloudellisesti on pysytty asetetuissa raameissa sijoitustoiminnan tuottoja lukuun ottamatta, joita ei ole kertynyt talousarvioon kirjatun mukaisesti. Tilinpäätösennusteen mukaan vuonna 2018 tehdään talousarvion mukaisesti alijäämäinen tulos.

Talousarvion 2019 laadintaohjeissa asetettiin seuraavat laadintatavoitteet:

- Vuoden 2019 tilikauden tulos on tasoa +-0 ” .
- Toimintamenojen kasvu pois lukien henkilöstömenot on 0 %. Toimintamenoihin huomioidaan henkilöstömenoissa kiky-sopimuksen vaikutus lomarahoihin ja valtakunnallisesti sovitut työehtosopimusten mukaiset palkkojen tarkistukset sekä eläkemaksut.
- Talous on tavoitteena saada tasapainoon (0-tulos) talousarviovuonna 2019 ja suunnitelmavuonna 2020 sekä plussalle 2021.

Valmistellussa vuoden 2019 talousarviossa **vuosikate** on +430.390 ” . Poistojen (599.700 ”) jälkeen **tilikauden tulos** on . 169.310 ” . **Menoista** toimintakulut ovat kokonaisuutena 18 464 284 ” . Tämä on noin 100 t” (-0,5 %) vuotta 2018 vähemmän. Toimintakulujen osalta päästiin valmistelutavoitteeseen. Tuloksen osalta ei aivan päästy 0-tasoon vielä vuonna 2019.

Tulot näyttävät kehittyvän suotuisasti vuonna 2019 ja niitä kertyy vuotta 2018 enemmän. Näin ollen talousarvio on kuluvaan vuotta paremmin tasapainossa. Sekä verotulot että valtionosuudet ovat noin kolmen prosentin kasvussa kuluvaan vuoden talousarvioon verrattuna. Verotuloja on arvioitu kertyvän 8 345 000 ” . Monista muista kunnista poiketen Evijärven valtionosuudet nousevat, niitä kertyy arviolta 8 644 170 ” . Verotulot ja valtionosuudet nousevat yhteensä noin 0,5 M” . Toimintatuotot ovat yhteensä 1 630 950 ” , joka on 20 t” vuoden 2018 talousarviota vähemmän.

Kunnan omaisuus on sijoitettu kunnan sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti hajautetusti kahdelle salkunhoitajalle. Sijoitustuottoja on suunnitelmana kotiuttaa noin 270 000 ” , joka on 180 000 euroa vuodelle 2018 talousarvioon kirjattuja tuottoja vähemmän. Kokonaisuutena kunnan tulot nousevat noin 300 000 euroa.

Kunnan taseessa on ylijäämää 5,147 M” . Vuoden 2018 talousarviossa taseeseen kertyneitä ylijäämiä on merkittävästi, lähes 5 M” talousarvion alijäämäisyydestä huolimatta. Näin ollen vuosille 2020 tai 2021 ei ole pakollista suunnitella ylijäämäisiä vuosia.

Vuosi 2019 on valmisteltu hallitusti hieman alijäämäiseksi. Suunnitelmavuosien osalta Evijärven talousarvio näyttää aikaisempia suunnitelmavuosia tasapainoisemmalta. Viime vuosien talousarvioissa suunnitelmavuodet oli tasapainotettu verotuloilla. Nyt talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien verotulot on arvioitu realistisesti Kuntaliiton veroennusteen mukaisesti. Kunnan taloutta on viime vuosina saatu tasapainotettua ja suunnitelmavuosina on aito mahdollisuus päästä talousarvionvalmistelussa asetettujen tavoitteiden mukaisesti plussalle viimeistään vuonna 2021. Suunnitelmavuosina tulee toimia niin, että talouden tasapaino vuosina 2020 ja 2021 varmistetaan käytännössä.

Investointiohjelma on vuonna 2019 viime vuosia suurempi. Tulevan vuoden investointimenot ovat yhteensä 2,032 M” . Suurimmat määrärahavaraukset on päiväkotirakentamiseen (700 t”), vesijohtoverkoston peruskorjaukseen/runkolinjojen uusimiseen (350 t”), Antinrinteen/terveyskeskuksen saneeraukseen (300 t”) ja liikuntapaikkarakentamiseen (200 t”). Muista määrärahavarauksista voi mainita Evijärven kunnostushankkeen (50 t”). Hankkeella parannetaan pitkäjänteisesti järven kuntoa, lisätään hyödynnettävyyttä ja viihtyisyyttä. Myös suunnitelmavuosille on kirjattu suuria investointimäärärahoja, erityisesti vuodelle 2020 (3,165 M”). Investoinneilla luodaan kuntaan elinvoimaa ja hyvinvointia sekä vähennetään rakennuskantaan ja muuhun infraan kertynyttä korjausvelkaa.

6. Talousarviolla kehitetään kuntaa hyvä toiminta ja talouden tasapaino muistaen

Vuoden 2019 talousarvio on hyvä kokonaispaketti, sillä luodaan edellytyksiä hyvälle toiminnalle ja kehittämiselle sekä tasapainoiselle kuntataloudelle. Evijärven kunnan taloustilanne verrattuna moniin pieniin kuntiin Suomessa on hyvä. Evijärvellä taloustilanne mahdollistaa toiminnan ja palveluiden kehittämisen. Monissa kunnissa taloustilanne on tiukempi ja palveluita joudutaan karsimaan.

Vuonna 2019 Evijärvellä jatketaan viime vuosien tapaan aktiivisen toiminnan ja kehittämisen teemalla. Kunnassa on kehitetty, tehty ja saatu aikaan paljon positiivista. Evijärvellä huomioidaan taloudellisen toiminnan ohella panostukset kehittämiseen. Kunnan yleisen kehittämisen ohella talousarvioon on varattu rahaa kuntastrategian toteutukseen. Tällä rahalla toteutetaan mm. toimenpideohjelman toimenpiteitä.

Kunnan omassa toiminnassa keskeisiä toimialoja ovat hallinto, sivistys ja tekninen toimiala. Nämä tuottavat merkittävän määrän tärkeitä ja laadukkaita palveluita asiakkailleen. Kunnan palvelutuotanto tukee vahvasti elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia. Panostus kunnan elinvoimaan, kunnan toimintaan sekä kuntalaisten hyvinvointiin näkyy selkeinä painotuksina kunnassa toiminnassa.

Viime vuosina kunnan henkilöstöä on vahvistettu täsmärekrutoinneilla eri toimialoille. Hallintoon on palkattu ensisijaisesti kehitystoimintaa, koordinoitua ja viestintää hoitava kehittäjäkoordinaattori. Sivistystoimeen on palkattu uuteen tehtävään vuonna 2018 nuoris- ja vapaa-aikapuolelle liikunnan ja vapaa-ajan ohjaaja sekä koululle vuonna 2017 rekrytoidut kaksi Ankkuri-ohjaajaa tukemaan varhaista puuttumista ja ennaltaehkäisyä. Vuonna 2019 on tulossa lisäpanos koulukeskukseen, kun kuntaan palkataan koulusihteeri. Teknisen toimen henkilöstöä on viime vuosina laajennettu rakennusmestarilla.

SOTE-palvelut ovat iso ja tärkeä osa kunnan toimintaa. Ne luovat kuntalaisille terveyttä ja hyvinvointia. SOTE-palvelut tuotetaan ostopalveluina. Kuntayhtymä Kaksineuvoinen tuottaa perusterveyhuollon palvelut ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri erikoissairaanhoidon palvelut. Kaksineuvoinen kustannukset kehittyvät vuonna 2019 suotuisasti, sen sijaan erikoissairaanhoidon palveluiden kustannukset ovat maakunnan tasolla 5,5 prosentin nousussa.

Evijärvellä asioita tehdään hyvässä yhteistyössä. Osallisuus ja yhteisöllisyys luovat merkittävästi aktiivisuutta ja toimintaa kuntaan. Järjestöt ja yhteisöt tekevät toiminnallaan oman merkittävän panoksensa Evijärvellä. Kuntaan on viritelty eri tahojen yhteistyötä. Muun muassa matkailutoimijoita on verkotettu vuonna 2018. Kylien kehittämisrahalla kehitetään koko kuntaa ja kaikkia kyliä. Lisäksi eri yhteisöjen kanssa solmitaan molempia osapuolia hyödyttäviä kumppanuuksia.

Evijärven tulevaisuus näyttää varsin suotuisalta kun muistetaan tiivis taloudenpito ja sen ohessa tehdään aktiivisesti töitä elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin eteen. Luottamushenkilöt ovat keskeisessä roolissa rakentamassa ja luomassa edellytyksiä Evijärven kunnan suotuisalle tulevaisuudelle. Tehtävässä on tärkeää muistaa kunnan kokonaisuus sekä tasapainottaa päätöksenteossa kunnan taloutta ja toimintaa.

Luottamushenkilöt, kunnan viranhaltijat ja koko henkilöstö rakentavat kuntaa yhteistyössä. Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö tekee oman tärkeän osansa kunnan toiminnoista työtehtäviensä mukaisesti. Koko kunnan henkilöstö, muut palveluntuottajat ja kaikki luottamushenkilöt tekevät tärkeää työtä koko itseään suuremman kunnan Evijärven ja kaikkien kuntalaisten hyväksi!

Teemu Kejonen
kunnanjohtaja

1.1 KESKEISET TULO- JA MENOKOHDAT VUONNA 2019

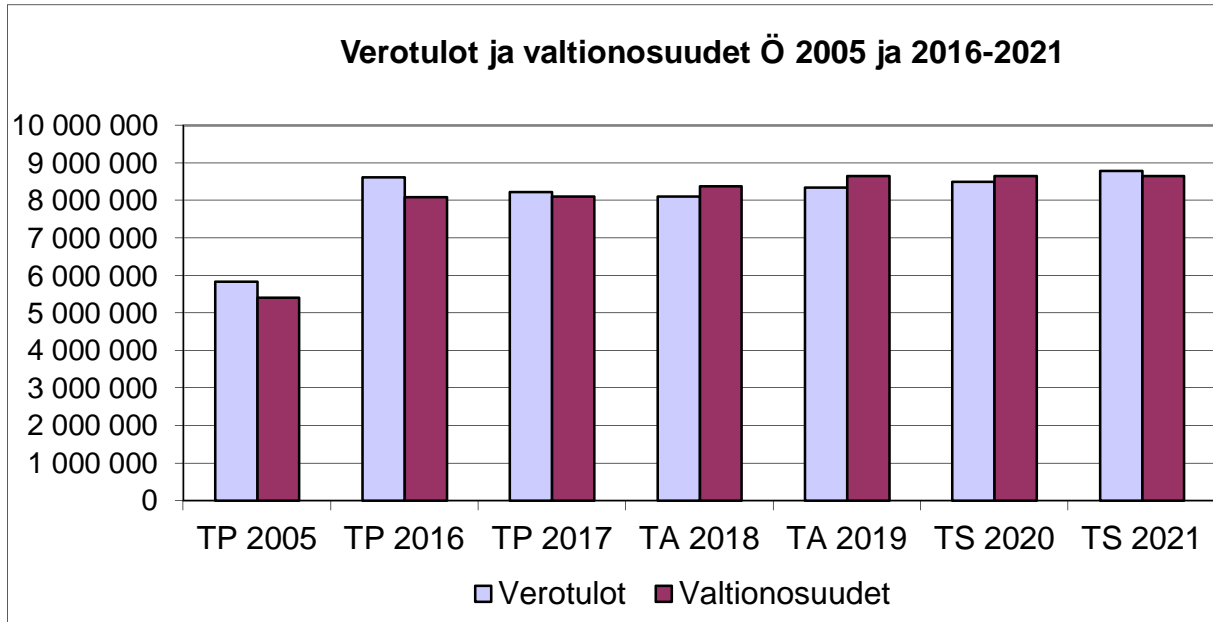
Kunnan menot koostuvat valtaosin toimintakuluista. Toimintakulut ovat yhteensä 18 464 280 ”, joka on 101 690 ” (0,5 %) vähemmän kuin vuoden 2018 talousarviossa. Vuoden 2017 toteumaan nähden kasvua on noin 3,7 prosenttia. Seuraavan sivun (s. 10) taulukoista näkyy toimintakulujen jakaumaa omien palveluiden ja ostopalveluiden kesken, toimialoittain sekä menolajeittain.

Tulopuoli koostuu pääosin toimintatuotoista, verotuloista, valtionosuuksista ja rahoitustuotoista. Vuonna 2019 toimintatuottoja on arvioitu saatavan yhteensä 1 630 950 ”. Toimintatuotot ovat vähentyneet 1,3 % (20 930 ”) vuoden 2018 talousarviosta. Toteuma tilinpäätöksessä vuonna 2017 oli 1 677 590 ”.

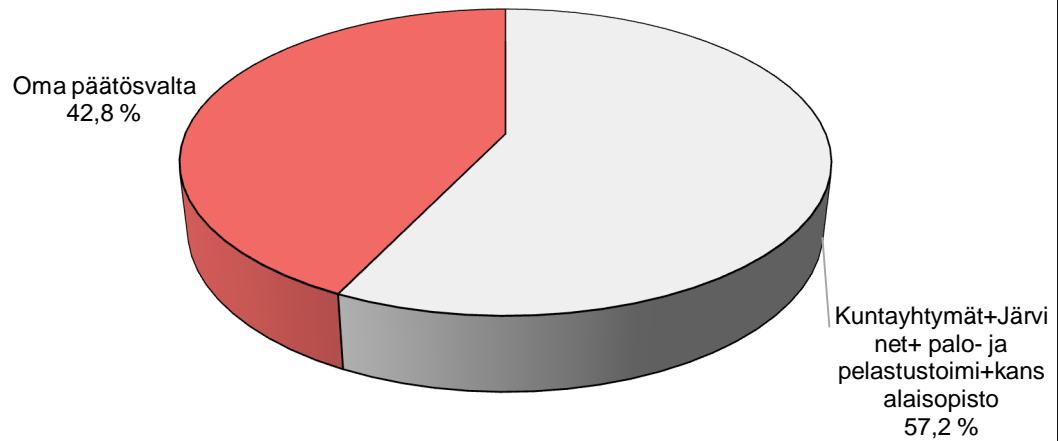
Verotuloja on arvioitu kertyvän yhteensä 8 345 000 ”. Tämä on 245 000 ” (3,0 %) enemmän kuin vuoden 2018 talousarviossa. Kunnan tuloveroprosentti on 21,5 % ja yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,00 %. Muutoin verotussarja menee seuraavasti: vakinainen asunto 0,65 %, muu asuinrakennus 1,15 %, voimalaitokset 3,10 % ja yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %.

Valtionosuuksia on arvioitu saatavan 8 644 170 ”. Mikä on 261 150 ” (3,1 %) enemmän kuin vuoden 2018 talousarviossa. Talousarviossa 2019 verotulot ovat 299 170 ” valtionosuuksia pienemmät.

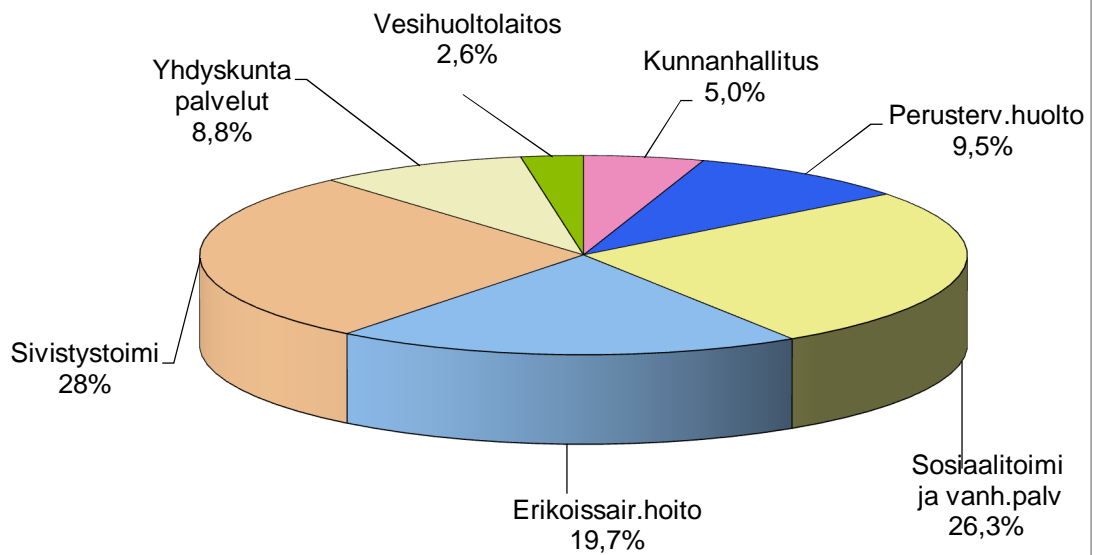
Rahoitustuottoja on talousarvioon kirjattu vuodelle 2019 yhteensä 274 550 euroa. Tämä koostuu korkotuotoista ja muista rahoitustuotoista.

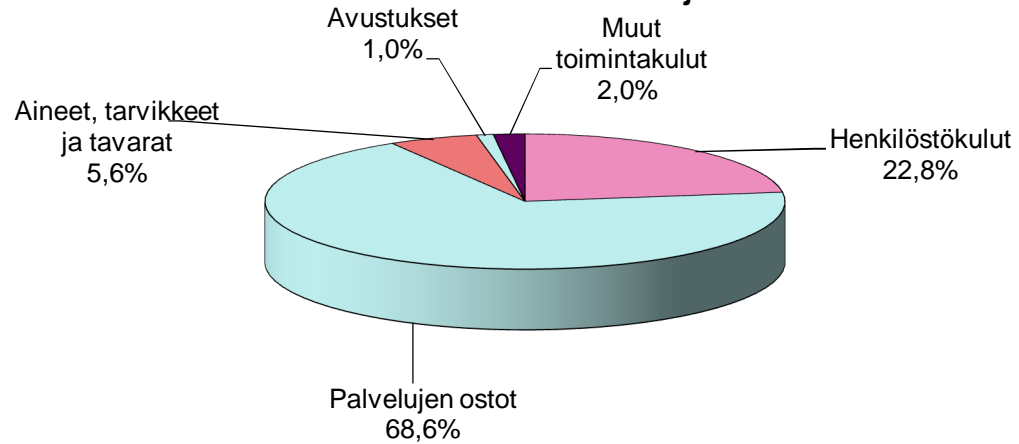
Toimintakulut TA 2019

Toimintakulut TA 2019 valtuustotaso toimialoittain

Toimintakulut TA 2019 menolajeittain

Talousarvio-osat yhteensä

Käyttötalous*	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Menot	-18 193 703	-17 821 187	-18 582 070	-18 476 880	-18 510 200	-18 511 200
Tulot	18 696 363	18 537 639	18 592 050	18 907 270	19 111 100	19 384 300
Netto	502 660	716 452	9 980	430 390	600 900	873 100
Investoinnit						
Menot	-853 649	-424 462	-1 450 000	-2 032 000	-3 165 000	-2 330 000
Tulot	18 471	73 681	15 000	15 000	15 000	15 000
Netto	-835 178	-350 781	-1 435 000	-2 017 000	-3 150 000	-2 315 000
Rahoitusosa**						
Menot	-175 000	0	0	0	0	0
Tulot	506 740	956 842	1 426 900	1 587 000	2 552 000	1 447 000
Netto	331 740	956 842	1 426 900	1 587 000	2 552 000	1 447 000
Menot yhteensä	-19 222 352	-18 245 649	-20 032 070	-20 508 880	-21 675 200	-20 841 200
Muutos %	-1,25	-5,08	9,79	12,40	5,69	-3,85
Tulot yhteensä	19 221 574	19 568 162	20 033 950	20 509 270	21 678 100	20 846 300
Muutos %	2,97	1,80	2,38	4,81	5,70	-3,84
Netto	777	1 322 513	1 880	390	2 900	5 100

* Käyttötalouden menot sisältävät toimintakulut ja rahoituskulut, tulot sisältävät toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot.

** Rahoitusosa sisältää antolainojen lisäykset ja vähennykset, sekä pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen.

2. TALOUSARVION SITOVUUS

Talousarviossa hyväksytään bruttotulot ja bruttomenot.

Käyttötalouden osalta menomäärärahat ovat sitovia bruttomääräisinä

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla,
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla ja vastuualueiden välillä.

Muiden määrärahojen kuin palkkojen, palkkioiden ja henkilöstösivukulujen siirrosta tilitasolla päättää osastopäällikkö. Henkilöstökuluihin varattuja määrärahoja ei saa käyttää muihin tarkoituksiin.

Investointiosa on sitova valtuustoon nähden hankkeittain, paitsi kaavateiden rakentamiseen ja päällystämiseen varattu määräraha on sitova kokonaissummana.

Talousarviovuoden aikana menojen mahdollisesti ylittyessä lautakuntatasolla, valtuustolle on esitettävä ylitysoikeudet ennen talousarviovuoden loppua. Mahdollisuuksien mukaan ylitykselle on esitettävä kate.

Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmansa valtuuston myöntämien määrärahojen mukaisesti.

Talousarvioon varattujen määrärahojen käytöstä päättää kukin viranhaltija hallintosäännössä annetun päätösvallan mukaisesti.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuustotason euromääräiset taulukot on merkitty paksunnettuna. Muut taulukot ovat informaatiotietoa.

Laskettaessa tunnuslukuja ” /asukas, asukaslukuna on käytetty vuoden 2017 osalta väestörekisterikeskuksen väestömääriä 31.12. tilanteen mukaisesti. Väestörekisterikeskuksen viimeisimmän tiedon mukainen ennuste ei tule toteutumaan. Näin ollen talousarviossa lasketuissa tunnusluvuissa on käytetty asukaslukuna 31.12.2017 asukaslukua 2499. Tilastokeskuksen kuntakohtainen väestöennuste tuleville vuosille julkaistaan vuoden 2019 aikana.

Asukasluku	2015	2016	2017	2018 (ennuste)	2019 (ennuste)	2020 (ennuste)
Yhteensä	2576	2535	2499	2548	2528	2510
0-17 vuotiaat	509	492	489	506	502	495
18-65 vuotiaat	1436	1417	1377	1394	1368	1341
66 -> vuotiaat	631	626	633	648	658	674

3.1 KUNNANHALLITUS

3.1.1 Yleishallinto

Yleishallinnon tehtävänä on luoda edellytykset luottamushenkilöhallinnon toimivudelle, kunnan palvelujen järjestämiselle, hyvälle henkilöstöhallinnolle ja talouden hoidolle.

Yleishallinto sisältää vaalit, tilintarkastuksen, valtuuston, kunnanhallituksen, keskuks-hallinnon, henkilöstöhallinnon, muun yleishallinnon. Yleishallinnon alle on varattu määräraha kuntastrategian toteutukseen 30 000 ”. Lisäksi yleishallinnon alle on toimisto- ja asiantuntijapalveluihin varattu määräraha henkilölle ja luottamushenki-löille järjestettävään koulutukseen 10 000 ” ja kiertoliittymän suunnittelukustannuk-siin 40 000 ”. Kiertoliittymän arvioidut suunnittelukustannukset ovat korkeintaan 80 000 ”, josta kunta sitoutuu maksamaan puolet ja ELY-keskus maksaa toisen puolen. Henkilöstön koulutautumiseen on erikseen varattu 5 700 ”.

Luottamushenkilöhallinnon tavoitteena on talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella edelleen talouden tasapainottaminen oman toiminnan kautta, sekä palveluja tuotta-vien kuntayhtymien ja yhdistysten kanssa. Talouden tasapainottamisen ohella tulee muistaa kunnan kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet. Talouden tasapainottamises-sa tulee huomioida menokuri: menojen vähentäminen ja menokasvun hillitseminen, sekä tulojen lisääminen.

Etelä-Pohjanmaan liiton menoihin on varattu 37 370 ”.

YLEISHALLINTO	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-643 358	-677 820	-707 360	-707 400	-707 400
Toimintatuotot	15 742	25 700	23 480	23 500	23 500
Toimintakate	-627 616	-652 120	-683 880	-683 900	-683 900

Toimintakate ” / asukas 251 ” 257 ” 274 ” 274 ” 274 ”

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-47 648	-50 585	-54 670	-54 700	-54 700
Toimintatuotot	10 084	9 500	9 500	9 500	9 500
Toimintakate	-37 564	-41 085	-45 170	-45 200	-45 200

3.1.2 Muut palvelut

Muut palvelut sisältävät Evijärven kunnan elinkeinopalvelut, joilla kunta pyrkii kuntastrategian mukaisesti vahvistamaan ja monipuolistamaan Evijärven elinkeinorakennetta. Tällä kokonaisuudella kehitetään nykyisiä ja uusia elinkeinoja sekä työtä ja yritteliäisyyttä.

Kuntastrategian mukaiset päätavoitteet elinkeinojen ja elinvoiman osalta ovat: liike-elämän ja kunnan yhteistyötä sekä vuoropuhelua ylläpidetään aktiivisesti, kunta luo edellytyksiä yrittäjyydelle ja kannustaa yrittäjiä menestykseen ja että maapolitiikka, kaavoitus, maankäytön suunnittelu, tilaratkaisut, hankintatoimi sekä yrittäjäystävällinen päätöksenteko tukevat elinkeinojen ja elinvoiman kehittämistä.

Näiden päätavoitteiden toteuttamiseksi Evijärven kunta toimii tiiviissä yhteistyössä yrittäjien, järjestöjen ja lähikuntien kanssa. Erityisen hyvää ja tiivistä yhteistyötä kunta tekee Evijärven yrittäjien kanssa. Kunnalla ja yrittäjillä on vuosittain monia yhteisiä tapaamisia ja tilaisuuksia, mm. yrittäjien ja kunnan aamukahvit, kesäakatemia, tutustumismatkat ja elinkeinoseminaari.

Kuntaa kehitetään aktiivisesti mm. Aisaparin kautta haettavilla hankkeilla, muulla hankeyhteistyöllä ja kylien kehittämisrahalla. Evijärvi toteuttaa Lappajärven kunnan kanssa pitkäaikaistyöttömien aktivointihanketta. Kylien kehittämisrahan tavoitteena on vireyttää sekä aktivoida kyliä ja kuntalaisia sekä kehittää koko kuntaa.

Elinkeinoelämän kehittämisen tavoitteena on saada Evijärvelle uusia yrittäjiä sekä tukea jo olemassa olevien yritysten kasvua ja kehitystä. Panostuksina elinkeinojen kehittämiseen kunta on uusyrityskeskus Neuvoa-antavan, Yrityskummien sekä Viexpon jäsenkunta. Näistä aloittavat ja jo toimivat yritykset saavat yritysneuvontaa toimintansa tueksi.

Kuntaa kehitetään myös useilla menossa olevilla kehittämishankkeilla. Elinkeinotyöryhmä jatkaa työtään kunnan elinvoimaisuuden ja elinkeinoelämän kehittämiseksi. Evijärven yrittäjillä, MTK:lla ja Evijärven turkistarhaajilla on edustus elinkeinotyöryhmässä.

Vuodelle 2019 on tehty seuraavat määrärahavaraukset elinkeinopalveluiden alaisiin projekteihin, hankkeisiin ja jäsenmaksuihin:

- Kylien kehittämisraha 35 000 ”
- Evijärven ja Lappajärven yhteinen työllistämishanke 14 750 ”
- Aisaparin kuntarahoitus 5 ” /asukas (noin 12 500 ”) ja lisäkehysvaraus 2 865 ”
- EP-SOTE-uudistuksen valmistelu 3 200 ”
- Etelä-Pohjanmaan maakuntakorkeakoulu 2 800 ”
- Ohjaamo Etelä-Pohjanmaa 1 945 ”

- Etelä-Pohjanmaan yrittäjien omistajanvaihdospalvelu 844 ”
- Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksen (EPKY) kehityshankkeista Elintarvikekehityksen professuurin rahoitus 290 ”

Lisäksi tähän kohtaan on varattu sitomaton määräraha elinkeinotoiminnan palveluihin/hankkeisiin 10 000 ” .

- Muut palvelut kohtaan on tehty määrärahavaraus seuraavista jäsenmaksuista:
- Uusyrityskeskus Neuvoa-antava 0,85 ”/asukas (noin 2 100 ”)
- Kraatterijärven toimijat ry 1 200 ”
- Suomen Yrityskummit 450 ”

Elinkeinotoimen alle on varattu myös nuorten kesätyöllistämistukeen 2 000 ” . Kunta myöntää kesätyöllistämistukea evijärveläisille yrityksille paikkakunnan nuorten työllistämiseen enintään 200 euroa/nuori.

Kauhavan kaupunki on tuottanut maaseutuhallinnon palvelut vuodesta 2013 alkaen. Vuoden 2019 määräraha on 37 700 ” . Elinkeinotoimen menokohta sisältää myös toimistojen jaettavia kustannuksia.

MUUT PALVELUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-201 210	-247 350	-227 680	-227 700	-227 700
Toimintatuotot	49 670	26 750	25 750	25 800	25 800
Toimintakate	-151 540	-220 600	-201 930	-201 900	-201 900

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-43	0	0	0	0
Toimintatuotot	65 164	71 700	66 170	66 100	66 100
Toimintakate	65 121	71 700	66 170	66 100	66 100

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelmallisella ja kustannustehokkaalla toiminnalla varmistetaan tasapainoinen kuntatalous - Talouden vuosikellon mukainen toiminta, sekä kattava ja säännöllinen talousraportointi - Taloudellisesti kestävä investointiohjelma 	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelukaudella tilikauden tulos ylijäämäiseksi
Omistajapolitiikan ja konserniohjauksen tehostaminen ja varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan edustaja toimii edustamassaan orgaanissa aktiivisesti kunnan edun mukaisesti - Kunnan edustaja informoi kuntaa konserniohjeen mukaisesti yhteisön toiminnasta sekä noudattaa mahdollisia erikseen toiminnasta annettavia ohjeita - Toiminnan mittaristojen ja mittaamisen kehittäminen kaikilla toimialueilla ja kuntakonsernissa - Tarkastussäännön ja omistajapoliittisten ohjeiden valmistelu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuulliset edustajien valinnat sekä sujuva tiedonkulku - Selkeät ja halutun tavoitteen saavuttamista tukevat mittarit - Tarkastussäännön ja omistajapoliittisten ohjeiden hyväksyminen valtuustossa

Laadukas asioiden valmistelu ja päätöksenteko	<ul style="list-style-type: none"> - Asioiden huolellinen valmistelu sekä laadukas ja oikeellinen päätöksenteko - Asianhallintaohjelmiston käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> - Valituselimityksissä kumoutuneiden päätösten määrä - Asianhallintaohjelmisto otetaan käyttöön
Kuntastrategian toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntastrategian linjausten huomioiminen valmistelussa ja päätöksenteossa - Strategiaa toteutetaan päätöksenteossa sekä toimenpideohjelmalla (TPO) - Kuntastrategian ohjausryhmä seuraa ja arvioi strategian toteutumista sekä valmistelee toimenpideohjelman (TPO) hallituksen päätettäväksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Strategian ja TPO:n toteutuminen
Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistumismahdollisuuksia on tarjolla kaikenikäisille kuntalaisille - Kylien kehittämisrahalla aktivoidaan koko kuntaa, kyliä ja toimijoita - Kuntalaisaloite.fi palvelun käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> - Toimiva hallitus, valtuusto ja lautakunnat, lisäksi kunta mahdollistaa nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan - Kunnan ja kylien hankkeet - Kuntalaisaloite.fi palvelu otetaan käyttöön

KUNNANHALLITUS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-844 568	-925 170	-935 040	-935 100	-935 100
Toimintatuotot	65 412	52 450	49 230	49 300	49 300
Toimintakate	-779 156	-872 720	-885 810	-885 800	-885 800

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-47 692	-50 585	-54 670	-54 700	-54 700
Toimintatuotot	75 248	81 200	75 670	75 600	75 600
Toimintakate	27 556	30 615	21 000	20 900	20 900
Vyörytyserät m	-2 858				
Vyörytyserät t	51 874				

3.2 TERVEYDENHUOLTO

Terveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon laskutuksen kustannukset.

Vuoden 2007 alusta on toiminut Evijärven, Kauhavan ja Lappajärven yhteinen perusterveydenhuollon Kuntayhtymä Kaksineuvoinen, josta alkaen perusterveydenhuollon palvelut on tuotettu kuntayhtymän toimesta. Lappajärven kunta on päättänyt erota Kaksineuvoisesta 1.1.2019 alkaen. 1.1.2019 alkaen Kuntayhtymän Kaksineuvoisen jäsenkunnat ovat Evijärvi ja Kauhava.

Perusterveydenhuolto sisältää perusterveydenhuollon toimintakulut 1 607 860 ” sekä KuEL-maksuja 74 000 ”. Vuoden 2018 talousarviossa vastaavat luvut ovat 1 721 000 ” ja 75 000 ”.

Ympäristöterveydenhuoltoon on varattu 66 900 ”:n määräraha, vuoden 2017 toteuma oli 60 286 ”. Perusterveydenhuollon kulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 643 ”/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 54 ”/asukas/kk.

PERUSTERVEYDENHUOLTO	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	- 2 009 499	-1 858 000	-1 748 760	-1 748 800	-1 748 800
Toimintatuotot					
Toimintakate	- 2 009 499	-1 858 000	-1 748 760	-1 748 800	-1 748 800

Evijärven kunta kuuluu jäsenenä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin, jolta pääsääntöisesti ostetaan erikoissairaanhoidon palvelut. Sairaanhoitopiiri tuottaa maakunnan alueella ensihoitopalvelut. Yksittäisten kuntalaisten erikoissairaanhoidon palveluja ostetaan myös muilta sairaanhoitopiireiltä mm. Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Erikoissairaanhoidon sisältää erikoissairaanhoidon 3 597 850 euron varauksen ja varauksen KuEL maksuihin 31 500 ”.

Vuodesta 2017 alkaen Evijärven kunnan erikoissairaanhoidon laskutus on kulkenut Ky Kaksineuvoisen kautta ja erikoissairaanhoidon kustannukset sisältyvät Ky Kaksineuvoisen vuoden 2019 talousarvioon muiden jäsenkuntien tapaan. Erikoissairaanhoidon kulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 1 440 ”/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 120 ”/asukas/kk.

ERIKOISSAIRAANHOITO	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	- 3 543 286	-3 610 000	-3 629 350	-3 629 400	-3 629 400
Toimintatuotot					
Toimintakate	- 3 543 286	-3 610 000	-3 629 350	-3 629 400	-3 629 400

TERVEYDENHUOLTO	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-5 552 785	-5 468 000	-5 378 110	-5 378 200	-5 378 200
Toimintatuotot					
Toimintakate	-5 552 785	-5 468 000	-5 378 110	-5 378 200	-5 378 200

3.3 SOSIAALITOIMI

Sosiaalitoimi sisältää Kaksineuvoisen laskutuksena sosiaalipalvelut 2 346 690 ” ja vanhuspalvelut 2 317 990 ”. Lisäksi on määräraha 14 030 ” palveluliikenteeseen. Tämä määräraha ei kuitenkaan sisälly sosiaalitoimen määrärahoihin. Vuodesta 2017 alkaen Eskoon kulut ovat kiertäneet erikoissairaanhoidon laskujen tapaan Kaksineuvoisen kautta. Eskoon määrärahat sisältyvät sosiaalipalveluihin. Sosiaalitoimen kulut jokaista asukasta kohden tulevat olemaan vuositasolla noin 2 946 ”/asukas ja kuukausitasolle muutettuna noin 162 ”/asukas/kk.

SOSIAALITOIMI	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-4 660 364	-5 077 120	-4 864 140	-4 864 100	-4 864 100
Toimintatuotot					
Toimintakate	-4 660 364	-5 077 120	-4 864 140	-4 864 100	-4 864 100

3.4 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esiopetus ja esioppilaiden aamu/iltapäivähoito, koululaisten iltapäivätoiminta, perusopetus, lukiokoulutus, musiikkitoiminta (konservatorio), ammatillinen ja aikuiskoulutus (kansalaisopisto), kirjasto, kulttuuri, museo, liikunta ja nuorisotyö.

Talousarvioehdotuksessa koko sivistystoimen toimintakulut kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna 2,9 %.

3.4.1 Varhaiskasvatus

Päivähoidon palvelut ostetaan edelleen Kauhavan kaupungilta. Toimintaan tarvittavat tilat ja tilojen osalta tarvittava henkilöstö ovat kunnan omaa toimintaa. Päiväkodin ruokapalvelut ostetaan ky Kaksineuvoiselta Antinrinteen toimipisteestä. Varhaiskasvatuksen menot ja tulot on saatu palveluntuottajalta, päiväkodin kuluihin on lisätty kiinteistön toimintakulut. Varhaiskasvatuksen kulut perhepäivähoidon osalta laskevat johtuen perhepäivähoitajien määrän vähenemisestä,

Perhepäivähoidon ja päiväkotihoidon toimintakulut laskevat vuoden 2018 talousarvioon verrattuna 8,7 %. Lasku johtuu pääosin perhepäivähoitajien määrän vähenemisestä. Kulut perhepäivähoidossa on laskettu 10 perhepäivähoitajan mukaan.

Esioppilaiden aamu- ja iltapäivähoitoa järjestetään tarvittaessa Kirkonkylän koulussa. Aamu- ja iltapäivähoidosta peritään sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista annetun lain ja Kauhavan kaupungin päätösten mukaiset maksut. Lahdenkylän ja Särkikylän kouluissa iltapäivähoitoa tarvitsevat lapset ovat koululaisten iltapäivätoiminnassa.

LASTEN PÄIVÄHOITO	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-823 330	-928 750	-847 670	-868 900	-868 900
Toimintatuotot	10 000	3 000		10 000	10 000
Toimintakate	-816 330	-925 750	-847 670	-858 900	-858 900

3.4.2 Perusopetus

Perusopetuksen toimintakulut nousevat 3,5 %. Nousu johtuu henkilöstökulujen noususta, mihin vaikuttaa sopimuksen mukaiset palkankorotukset.

Perusopetusta järjestetään kahdessa alakoulussa ja yhdessä yläkoulussa sivistyslautakunnan lukuvuodeksi päättämän tuntikehyksen mukaisesti. Lahdenkylän koulu on edelleen väistötiloissa Särkikylän koulussa. Väistön purkamisesta päätetään talousarviovuoden aikana.

Opetus annetaan kevätlukukaudella Kirkonkylän koulussa pääsääntöisesti esiopetuksessa yhdessä ryhmässä, 1. ja 2. luokalla kahdessa opetusryhmässä, muiden luokkien osalta vuosiluokittain. Syyslukukaudella -19 opetus annetaan pääsääntöisesti vuosiluokilla 2 ja 3 kahdessa opetusryhmässä, muiden luokkien osalta vuosiluokittain.

Lahdenkylä-Särkikylän koulussa opetus annetaan kevätlukukaudella vuosiluokittain alkuopetuksessa (0-2) ja yhdysluokissa vuosiluokilla 3-4 ja 5-6.

Yläkoulussa vuosiluokat jaetaan kevätlukukaudella -19 pääsääntöisesti yhteen ryhmään vuosiluokilla 7 ja 8 ja kahteen ryhmään vuosiluokalla 9. Syyslukukaudella 7. luokka jaetaan pääsääntöisesti kahteen ryhmään ja 8. ja 9. luokilla opetus annetaan pääsääntöisesti yhdessä ryhmässä. Uuden lukuvuoden alkaessa syksyllä -19 uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 9. luokalla.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään omana toimintana alakouluilla päivittäin klo 12.30. 17.00. Iltapäivätoiminnasta peritään sivistyslautakunnan päätöksen mukainen maksu, joka tarkistetaan vuosittain.

Kouluilla järjestetään kerhotoimintaa opetushallituksen lukuvuosittain mahdollisesti myöntämän kerhorahan puitteissa. Tutoropettaja . toimintaan on haettu opetushallituksen avustusta. Sekä kerhoraha, että tutoropettaja . toiminta on huomioitu talousarviossa.

Perusopetuksen tuntikehys:

	2015-2016	tuntia/oppilas	2016-2017	tuntia/oppilas	2017-2018	tuntia/oppilas	2018-2019	tuntia/oppilas
Alakoulut	334	1,7	402	2,03	365	1,7	371	1,7
Keskikoulu	235	2,5	235	2,4	224	2,5	224	2,9

Oppilasmäärä	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kirkonkylä	128	134	140	145	132	134
Lahdenkylä	42	46	46	46	42	41
Särkikylä	28	28	29	26	22	16
Keskikoulu	97	93	76	74	88	92
Yhteensä	295	301	291	291	284	283

PERUSOPETUS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-2 893 270	- 2 913 640	- 3 015 330	-3 040 700	-3 040 700
Toimintatuotot	183 500	89 810	96 140	90 000	90 000
Toimintakate	-2 709 770	-2 823 830	- 2 919 190	- 2 950 700	- 2 950 700

3.4.3 Lukio

Lukion toimintakulut nousevat edelliseen vuoteen verrattuna 11,8 %. Nousu johtuu sopimuksen mukaisista palkankorotuksista sekä kurssien lisäämisestä. Kurseja on lisätty, koska opiskelijamäärä on lisääntynyt ja osa alkavien kursseista toteutetaan jakaen kurssi kahteen ryhmään.

Lukion kurssit järjestetään siten, että opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa lukio kolmessa vuodessa. Osallistujamäärältään pieneksi jääviä kurseja toteutetaan osittain itsenäisesti opiskellen tai yhdessä Lappajärven ja Kauhavan lukioden kanssa. Äidinkielen opetus ostetaan Lappajärven lukiolta ja uskonnon ja psykologian opetusta myydään Lappajärven lukiolle. Opiskelijoita kannustetaan valitsemaan myös verkkokursseja. Kemian perusopintoja Tampereen teknillisen yliopiston tutkintovaihtimusten mukaan on mahdollisuus valita edelleen.

Talousarviossa on edelleen varattu raha lukion alkaville hankittaviin kannettaviin tietokoneiseen sekä kurssikirjalainaamon perustamiseen. Myös Euroscola -hankkeeseen sekä Pohjalta pinnalle -hankkeeseen on varattu raha.

Lukiossa on lukuvuonna 2018 - 19 opiskelijoita 80 (edellisenä lukuvuonna 73), joista alkavia 34, jatkavia 23 ja päättäviä 21 + 2. Muista kunnista tulevia opiskelijoita on yhteensä 28. Kaksoistutkintoa tekeviä opiskelijoita on kaksi.

LUKIO	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-636 070	-665 480	-743 870	-764 500	-764 500
Toimintatuotot	45 800	53 800	39 500	44 000	44 000
Toimintakate	-590 270	- 611 680	- 704 370	-720 500	-720 500

3.4.4 Sivistystoimen muut vastualueet

Kansalaisopiston palvelut tuottaa Järvilakeuden kansalaisopisto. Kuntaosuuteen on varattu opiston ilmoituksen mukaan sama määrä kuin edellisenä vuonna, 43 000 ”.

Evijärvellä on Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa 20 paikkaa. Kuntaosuus on 900 ”/oppilas. Määräraha on varattu siten, että kaikki oppilaspaidat voivat olla käytössä.

Kirjaston määrärahavaraus vuodelle 2019 on 135 270 ”, nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 1,4 %.

Kulttuuritoimen määrärahavaraus on 4 400 ”, varaus on sama kuin edellisenä vuonna.

Museotoimen määrärahavaraus vuodelle 2019 on 31 500 ”, nousua edelliseen vuoteen verrattuna on 3,5 %. Palkoissa on varattu raha kahden kesäaikaisen työntekijän palkkaamiseen. Väinöntalo on auki 1.6.-15.9. ja Limutippu tilauksesta. Sivistyslautakunta päätti muuttaa Väinöntalon aukioloaikaa siten, että toukokuun aukiolo siirtyy syyskuulle, näin toivotaan saatavan museon koululaispäivään myös muita ryhmiä kuin oman kunnan oppilaat.

Museovirastolta haetaan avustusta rakennusten korjaamiseen myös ensi vuonna.

Liikuntatoimen määrärahavaraus vuodelle 2019 on 133 720 ”, nousua edelliseen vuoteen 17,3 %. Nousu johtuu henkilöstökulujen noususta (liikunnan ja vapaa-ajanohjaajan palkasta 50 %), kuljetuspalveluissa varatusta uimahallimatkojen kustannuksista sekä alueiden lisääntymisestä johtuvista kuluista. Investointiosassa liikuntapaikkarakentamiseen on varattu määrärahaa.

Toiminnassa painotetaan edelleen liikuntaa edistäviä kampanjoita. Kaukaloiden ja luistelualan jäädytys ja hoito ostetaan.

Nuorisotoimen määrärahavaraus vuodelle 2019 on 55 090 ”. Summa sisältää myös nuorisotilan kustannuksiin varatun rahan sekä nuorisovaltuuston toimintaan varatun rahan. Nousua edelliseen vuoteen on 54 %. Nousu johtuu henkilöstökuluista sekä nuorisovaltuuston kuluista.

Kauhavan kaupungilta ostetaan edelleen etsivän nuorisotyön palvelut ja 4H-yhdistykseltä nuorisotilojen valvonta.

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Väistön purkaminen ja Lahdenkylän koulun oppilaiden lähikoulusta päättäminen	- Lahdenkylän koulun oppilaiden lähikoulusta päättäminen - Lahdenkylän koulun jatkosta päättäminen	- Päätös tehty
Oppilasmäärään sopeutettu, oppilaalle oikean kokoinen ja tasa-arvoinen kouluverkko.	- Kouluverkosta päättäminen - Suunnittelukaudella valmistellaan ja aikataulutetaan yhtenäiskouluun siirtyminen.	- Päätös tehty - Aikataulu tehty ja hyväksytty
Suunnittelukaudella tehdään koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelma ja aikataulutetaan sen toteuttaminen.	- Koulukeskuksen piha-alueen turvallisuutta parannetaan, liikuntapaikat ja tarvittavat rakennukset suunnitellaan ja sijoitetaan alueelle ja tehdään aikataulutetus	- Suunnitelmat valmiit ja aikataulutettu investointiohjelmiaan
Varhaiskasvatuksen lapsikohtainen, peruskoulun oppilaskohtainen ja lukion opiskelijakohtainen kustannus on samaa tasoa kuin vastaavan kokoisissa kunnissa keskimäärin.	- Talouden tarkka seuranta	- ”/lapsi - ”/oppilas ja opiskelija

Muiksi tavoitteiksi sivistyslautakunta asettaa:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Sisäliikuntatilan lisääminen	- Suunnitellaan uutta sisäliikuntatilaa itse tai yhdessä muun toimijan kanssa toteutettavaksi	- Sisäliikuntatilojen lisääntyminen
Lukio säilyy elinvoimaisena	- 9. luokkalaisista 60 % hakee omaan	- Lukion alkavien opiskelijoiden määrä

na Lukion markkinointia nuorille tehostetaan	<ul style="list-style-type: none"> - lukioon - Nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan ehdotus markkinoinnista (mitä, missä ja miten) 	<ul style="list-style-type: none"> - Iijoiden määrä - Lukioon tulee muualta vähintään seitsemän opiskelijaa
Kuntalaisten liikunnan harrastaminen lisääntyy	<ul style="list-style-type: none"> - Oma ja kolmannen sektorin matalan kynnyksen liikuntatarjonta lisääntyy - Koulutetaan kulttuuri- ja liikuntakavereita, markkinoidaan toimintaa 	<ul style="list-style-type: none"> - Liikuntaryhmien ja osallistuneiden määrä - Kavereiden ja kavereittavien määrä ja osallistuminen
Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen Nuorisovaltuuston toiminnan vakiinnuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Lapsivaikutusten arvioinnin (Lava) käyttöönotto kaikissa lapsia koskevassa päätöksenteossa 	<ul style="list-style-type: none"> - Lavausten määrä - Lasten kuulemisten/osallistamisten määrä - Nuorisovaltuuston tekemät aloitteet, kannanotot, kokousten ja päätösten määrä
Kirjaston palvelujen ja tilojen käyttö lisääntyy Henkilökunnan työn kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntalaisten opastaminen omatoimikirjaston käyttämiseen, tilojen markkinointi - Tehdään uudet tehtäväkuvaukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjaston kävijämäärä ja käyntikerrat, kirjaston tilojen käyttö - Työajan riittävyys tehtäväkuvauksen mukaisesti tehtäviin
Digiloikka	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikilla kouluilla on käytettävissä sähköisiä opetusvälineitä kaikissa luokissa suunnitelmakauden loppuun mennessä - Vuosittain pyritään lisäämään jokaisella koululla oppilaskoneita yhden luokallisen verran - tv-t suunnitelman järjestelmällinen toteuttaminen oppilaiden ja opettajien osalta, koulu- ja opettajakohtainen suunnitelma toteuttamisesta sekä koulutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - Koneiden ja laitteiden määrä ja käyttö - Laitteiden määrä - Oma suunnitelma ja sen toteuttaminen

SIVISTYSLTK	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	- 4 846 800	- 5 022 090	- 5 169 670	- 5 199 900	- 5 199 900
Toimintatuotot	249 600	158 810	149 970	144 000	144 000
Toimintakate	- 4 597 200	- 4 863 280	- 5 019 700	- 5 055 900	- 5 055 900

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-109 991	-107 384	-108 130	-108 100	-108 100
Toimintatuotot					
Toimintakate	-109 991	-107 384	-108 130	-108 100	-108 100
Poistot	-102 120	-150 340	-188 760	-188 800	-188 800
Vyörytyserät m					

3.5 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen lautakunnan talousarviokohtaan sisältyvät teknisen toimen hallinto, rakennusvalvonta, ympäristönhuolto, liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, maa- ja metsätilat, liiketilojen ja asuntojen vuokrauspalvelut, kunnan kiinteistöjen ylläpito, Sillankorvan leirintäalue sekä palo- ja pelastustoimi.

Puunmyyntituloja arvioidaan saatavan talousarviovuoden aikana 45 000 ”, maa- ja metsänhoidon kuluihin on varattu yhteensä 11 260 ”.

Evijärven kunta on liittynyt Evijärvelle perustettavaan yhteismetsään osalla metsäomaisuudellaan. Yhteismetsän toiminta ei ole vielä alkanut, joten yhteismetsästä aiheutuvia tuloja/kuluja ei ole vielä huomioitu talousarviossa.

Kaavoitukseen on varattu määräraha 40 000 ”. Kaavoitukseen varatuilla varoilla päivitetään keskustan alueen kokonaisuusmakaavaan sisältyviä alueita, joista yksi merkittävä kaavoituskohde on Vattuahan teollisuusalueen laajennoksen kaavoitus. Teollisuusalueen kaavoitus toteutetaan yhteistyössä yksityisten maanomistajien kanssa. Teollisuusalueelle saadaan uusia yritystontteja. Teollisuusalue luo edelleen rakentuessaan työpaikkoja, toimeentuloa ja elinvoimaa.

Yksityisteiden tiehoitokuntien vuosittaiseen avustamiseen on varattu 55 000 ”. Kunta avustaa tarvittaessa yksityisiä tiekuntia myös teiden peruskunnostushankkeissa. Kunnan hallinnoimien kaavateiden kunnossapitoon on käyttötalousmenoissa varattu 20 000 ”. Talousarvion investointiosassa kaavateiden peruskunnostuksiin on varattu 40 000 ”. Investointiosan rahaa voidaan käyttää kaavateiden asfaltointeihin ja olevien asfaltointien korjauksiin.

Maa- ja vesialueiden ostoon varataan talousarvion investointiosaan 32 000 ”.

Talousarvion investointiosassa on varattu rahaa 200 000 ” liikuntapaikkarakentamiseen. Kyseisellä rahasummalla voidaan toteuttaa useampia eri toimenpiteitä eri kohteissa. Investointiosassa on varattu 700 000 ” päiväkotirakentamisen suunnitteluun ja toteutukseen. Päiväkotirakentamiseen varattua rahaa voidaan käyttää myös valmiin rakennuksen hankintaan.

TEKNINEN TOIMI	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	- 1 091 422	- 1 337 520	- 1 359 420	- 1 359 400	- 1 359 400
Toimintatuotot	743 023	762 820	753 750	753 800	753 800
Toimintakate	-348 399	- 574 700	- 605 670	- 605 600	- 605 600

Etelä-Pohjanmaan aluepelastuslaitos vastaa palo- ja pelastustoimesta keskuspaikanaan Seinäjoki. Vuokratuloihin on varattu 102 000 ” ja ostopalveluihin pelastuslaitokselta 233 410 ”. Muut kulut ovat kiinteistöön kohdistuvia ylläpitokuluja ja eläkemeno-perusteisia maksuja.

PALO- JA PELASTUSTOIMI	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Palvelujen osto pelastuslaitokselta	-218 425	-227 000	- 233 410	- 233 400	- 233 400
Muut kulut	-42 832	-40 900	- 39 980	- 40 000	- 40 000
Vuokratulot pelastuslaitokselta	102 625	101 800	102 000	102 000	102 000
Toimintakate	-158 632	-166 100	- 171 390	- 171 400	- 171 400

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Laadukas asioiden valmistelu ja päätöksenteko	- Päätettävien hankintojen kilpailutus- ja päätettäväksi tuotavien asioiden valmistelu suoritetaan huolellisesti	- Hallinto-oikeudessa kumoutuneiden teknisen lautakunnan päätösten määrä on 0
Investointiprojektien käynnistyminen ja valmistuminen jakaantuu tasaisesti koko vuodelle	- Hankkeiden valmistelu ja suunnitelmien laatiminen aloitetaan tarpeeksi ajoissa ja tuodaan päätöksentekoon tasaisesti pitkin vuotta	- Hankkeiden lukumääräistä käynnistyminen ja valmistuminen jakaantuu tasaisesti koko vuodelle
Vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkeana	- Huoneistot ja niiden ympäristö pidetään siistissä ja viihtyisässä kunnossa remontoineilla	- Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 80 %
Tarpeettomista omistuksista luopuminen ja korjausvelan pienentäminen	- Luovutaan valikoiduista kunnalle tarpeettomista vuokra-asunnoista ja muista kiinteistöistä	- Myytyjen tai purettujen rakennusten ja kiinteistöjen lukumäärä

TEKNINEN LTK	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	- 1 352 679	- 1 605 420	- 1 632 810	- 1 632 800	- 1 632 800
Toimintatuotot	845 648	864 620	855 750	855 800	855 800
Toimintakate	- 507 031	- 740 800	- 777 060	- 777 000	- 777 000

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-113 052	-128 530	-124 840	-124 800	-124 800
Toimintatuotot	148 344	167 120	185 810	185 800	185 800
Toimintakate	35 292	38 590	60 970	61 000	61 000
Poistot	-236 127	-236 320	-263 000	-263 000	-263 000
Vyörytyserät m	8 200				

Teknisen toimen toimintakulujen kokonaissumma on 1 632 810 ". Muutosta edellisvuoden talousarvioon nähden on + 1,7 %. Toimintakate on -777 060 " .

3.6 VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitoksen talousarvio vuodelle 2019 laaditaan erillisinä sekä vesilaitokselle, että jätevesilaitokselle. Taulukointi on lisäksi vesihuoltolaitokselle yhteensä.

Kunnan alueella ei ole kulutukseen nähden riittävästi pohjavettä, minkä vuoksi Lappajärven vesiosuuskunnan kanssa on uudistettu vedentoimitussopimus. Uusi vedentoimitussopimus astuu voimaan vesimäärien suhteen sen jälkeen Lappajärven vesiosuuskunnan rakentama uusi vesilaitos saavuttaa täyden toimintakyvyn.

Uudella sopimuksella pyritään hankkimaan vettä vähintäänkin 140 000 m³ / vuosi, kun aikaisemman sopimuksen mukaan vuosittain ostettava vesimäärä oli 91 250 m³. Vedenhankintaan on varattu talousarvioon 125 000 " .

Uudistetun vedentoimitussopimuksen mukaan Jokikylän vesilaitokselta vesijohtoverkostoon pumpattavan veden määrä kasvaa. Vesilaitoksen vesijohtoverkostolle on konsultin toimesta tehty kapasiteettitarkastelu. Kapasiteettitarkastelun perusteella olevia runkovesijohtolinjoja joudutaan suurentamaan kasvaneiden vedentoimitus-

määrien vuoksi. Tulevalle vuodelle on talousarvion investointiosaan varattu 350 000 ” vesijohtoverkoston uusimista varten.

Evijärvellä merkittävä vedenkuluttaja on turkistarhaus. Mikäli turkiseläinten määrä vaihtelee vuosittain suuresti, vaihtelevat vedenmyynnistä saatavat tulot samassa suhteessa.

Valtuustotason tavoitteet:

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Vesilaitoksen talousveden toimituksen hukkaprosentti pysyy erittäin alhaisella tasolla	- Puhtaanveden toimitusmäärän vaihtelua seurataan vuorokausittain ja merkittäviin poikkeavuuksiin reagoidaan nopeasti	- Toimitetun veden hukkaprosentti alle 4 %
Talousveden laadukas toimittaminen koko kunnan alueelle	- Vesijohtoverkostoa saneerataan mitoitukseltaan optimikoiseksi painevaihteluiden taasaamiseksi	- Vedenjakelun häiriöiden määrä on korkeintaan 2 ja häiriöiden kesto on korkeintaan 2 tuntia
Ylläpidetään vesioikeuden määräämien lupaehtojen täyttymistä viemärlaitoksella	- Viemärlaitoksen mikrobitoimintaa ylläpidetään ja käynnissä pysymistä seurataan mittauksilla	- Jätevedenpuhdistamon näytteiden tulee täyttää lupaehtojen mukaiset vaatimukset

VESILAITOS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-308 154	- 302 690	- 327 920	- 327 900	- 327 900
Toimintatuotot	432 853	464 200	464 200	464 200	464 200
Toimintakate	124 699	161 510	136 280	136 300	136 300

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-16 716	-22 005	-24 130	-24 100	-24 100
Toimintatuotot	29 663	33 000	29 600	29 600	29 600
Toimintakate	12 947	10 995	5 470	5 500	5 500
Poistot	-63 745	-67 450	-74 840	-75 000	-75 000

VIEMÄRILAITOS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-168 055	- 165 480	- 156 590	- 156 600	- 156 600
Toimintatuotot	111 225	111 800	111 800	111 800	111 800
Toimintakate	-56 830	- 53 680	- 44 790	- 44 800	- 44 800

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-6 675	-7 816	-10 310	-10 300	-10 300
Toimintatuotot	30 448	35 000	31 000	31 000	31 000
Toimintakate	23 773	27 184	20 690	20 700	20 700
Poistot	-73 335	-72 580	-73 100	-73 100	-73 100

VESIHUOLTOLAITOS	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	- 476 210	- 468 170	- 484 510	- 484 500	- 484 500
Toimintatuotot	544 079	576 000	576 000	576 000	576 000
Toimintakate	67 869	107 830	91 490	91 500	91 500

Sisäiset erät	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-23 390	-29 821	-34 440	-34 400	-34 400
Toimintatuotot	60 110	68 000	60 600	60 600	60 600
Toimintakate	36 720	38 179	26 160	26 200	26 200
Poistot	-137 080	-140 030	-147 940	-148 000	-148 000

Vesihuoltolaitoksen toimintakulujen loppusumma talousarviossa on 484 510 ”. Muutos edellisvuoden talousarvioon nähden on + 3,5 %. Toimintatuotot on 576 000 ”. Toimintakate on 91 490 ”.

VESILAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	
LIIKEVAIHTO	498 496	458 269	493 000	489 600	489 600	489 600	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	4 240	4 247	4 200	4 200	4 200	4 200	
	502 737	462 516	497 200	493 800	493 800	493 800	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-41 817	-47 303	-41 780	-42 500	-42 500	-42 500	
Palveluiden ostot	-156 294	-190 461	-189 536	-191 680	-191 700	-191 700	
	-198 112	-237 764	-231 316	-234 180	-234 200	-234 200	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-61 658	-67 853	-70 900	-93 430	-93 500	-93 500	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-12 767	-13 395	-13 010	-14 850	-14 900	-14 900	
Muut henkilösivukulut	-2 620	-1 996	-2 550	-2 440	-2 400	-2 400	
Henkilöstökorvaukset		920					
	-77 045	-82 324	-86 460	-110 720	-110 800	-110 800	
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 940	-63 745	-67 450	-74 840	-75 000	-75 000	
Liiketoiminnan muut kulut	-4 313	-4 782	-6 919	-7 150	-7 200	-7 200	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	171 328	73 901	105 055	66 910	66 600	66 600	

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA							
Ulkoiset+sisäiset	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	
LIIKEVAIHTO	149 658	141 673	146 800	142 800	142 800	142 800	
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0	0	
	149 658	141 673	146 800	142 800	142 800	142 800	
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-40 429	-46 744	-40 650	-37 450	-37 400	-37 400	
Palveluiden ostot	-48 981	-48 682	-50 706	-54 940	-54 900	-54 900	
	-89 410	-95 426	-91 356	-92 390	-92 300	-92 300	
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-55 225	-62 115	-63 550	-53 940	-54 000	-54 000	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-12 626	-13 200	-12 690	-14 750	-14 700	-14 700	
Muut henkilösivukulut	-2 346	-1 833	-2 340	-2 250	-2 300	-2 300	
Henkilöstökorvaukset		920					
	-70 198	-76 228	-78 580	-70 940	-71 000	-71 000	
Suunnitelman mukaiset poistot	-72 422	-73 335	-72 580	-73 100	-73 100	-73 100	
Liiketoiminnan muut kulut	-4 994	-3 076	-3 360	-3 570	-3 600	-3 600	
LIIEKALIJÄÄMÄ (-YLIJÄÄMÄ)	-87 366	-106 392	-99 076	-97 200	-97 200	-97 200	

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA						
Ulkoiset+sisäiset	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
LIIKEVAIHTO	648 155	599 942	639 800	632 400	632 400	632 400
Valm. kesk.er. tuott.var. lis/väh.						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot	4 240	4 247	4 200	4 200	4 200	4 200
	652 395	604 189	644 000	636 600	636 600	636 600
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-82 246	-94 047	-82 430	-79 950	-79 900	-79 900
Palveluiden ostot	-205 276	-239 143	-240 242	-246 620	-246 600	-246 600
	-287 522	-333 190	-322 672	-326 570	-326 500	-326 500
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-116 884	-129 968	-134 450	-147 370	-147 500	-147 500
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-25 393	-26 595	-25 700	-29 600	-29 600	-29 600
Muut henkilösivukulut	-4 967	-3 829	-4 890	-4 690	-4 700	-4 700
Henkilöstökorvaukset		1 840				
	-147 243	-158 552	-165 040	-181 660	-181 800	-181 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-124 362	-137 080	-140 030	-147 940	-148 100	-148 100
Liiketoiminnan muut kulut	-9 307	-7 858	-10 279	-10 720	-10 800	-10 800
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	83 962	-32 491	5 979	-30 290	-30 600	-30 600
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	2 033	1 536				
Korkokulut						
Korvaus jäännöspääomasta	-76 064	-66 131	-66 000	-80 000		
Muut rahoituskulut	-206	-1				
	-74 237	-64 597	-66 000	-80 000		
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN	9 725	-97 088	-60 021	-110 290		
SATUNNAISIA ERIÄ						
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN	9 725	-97 088	-60 021	-110 290		
VARAUKSIA						
TILIKAUDEN TULOS	9 725	-97 088	-60 021	-110 290		

KÄYTTÖTALouden TOIMINTAKULUT JA TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ

ULKOISET	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-18 174 845	-17 797 416	-18 565 970	-18 464 280	-18 494 600	-18 494 600
Toimintatuotot	1 780 461	1 677 590	1 651 880	1 630 950	1 625 100	1 625 100
Toimintakate	-16 394 384	-16 119 826	-16 914 090	-16 833 330	-16 869 500	-16 869 500
Sisäiset erät	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintakulut	-313 533	-283 702	-316 320	-322 080	-322 000	-322 000
Toimintatuotot	313 533	283 702	316 320	322 080	322 000	322 000
Toimintakate	0	0	0	0	0	0
Poistot	-444 419	-493 680	-526 690	-599 700	-599 700	-599 700

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOHJELMA 2019-2021	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Menot			
KUNNANHALLITUS			
Asianhallintajärjestelmän hankinta ja käyttöönotto	15 000		
Maa- ja vesialueet, käyttöomaisuuden osto	20 000	20 000	20 000
Maa-alueen hankinta Evijärven nuorisoseuralta (maa-alue + kiinteistön muodostamiskulut)	12 000		
- pururadan- ja frisbeegolfradan yhteydessä oleva peltoaukea			
Järven kunnostus	50 000	50 000	50 000
SIVISTYSTOIMI			
Liikuntapaikkarakentaminen	200 000	150 000	100 000
- kirkonkylän jääkiekkokaukalon muuttaminen tekojääksi: jäädytysputkien ja tekonurmen hankinta ja asennus sekä laitojen uusiminen 2019 (140 000 ") ja kylmäkoneen hankinta ja asennus 2020 (110 000 ")			
- luontoliikuntareitin suunnittelu ja toteutus (40 000 ")			
- ulkokuntoiluvälineet: Ina, Kivijärvenkylän uimapaida ja Särkikylä (20 000 ")			
Sisäliikuntatila koulukeskukseen, suunnittelu ja rakentaminen	10 000	800 000	
Päivähoitorakentaminen, suunnittelu ja rakentaminen	700 000		
Moottorikelkka	10 000		
YHDYSKUNTAPALVELUT			
Kaavateiden päällystäminen tai vanhan korjaus	40 000	40 000	40 000
Antinniemen rantapuistikko	40 000		
Koulukeskuksen piha-alueiden uusiminen, pohjatyöt -19 ja uusi asfaltointi -20	40 000	65 000	
Yläkoulun käyttövesijohtojen uusiminen	50 000		
Koulukeskuksen keittiön iv-koneen uusiminen	40 000	40 000	
Koulukeskuksen keittiökoneiden uusiminen	50 000		
Siirrettävän tulvapumpun hankinta	25 000		
VESILAITOS			
Vesijohtoverkoston peruskorjaus / runkolinjojen uusiminen	350 000	350 000	350 000
Talojohtojen rakentaminen	10 000	10 000	10 000
Kettusaari - Nissinkangas - Saukkokangas vesijohtolinjan suunnittelu ja rakentaminen		20 000	160 000
VIEMÄRILAITOS			
Viemäriverkoston saneeraus	30 000	20 000	20 000
Nissinkankaan kaava-alue, pumppaamo (lisätalousarvio mikäli tarpeellista jo 2019)		20 000	
TALONRAKENNUS			
Antinrinteen/terveyskeskuksen saneeraus	300 000	500 000	500 000
Yritys ja vastaanottohalli		250 000	250 000
Kaukolämpölaitoksen saneeraus		800 000	800 000
Pop up- myymälätila	10 000		
Kohdistamattomat investoinnit	30 000	30 000	30 000
Menot yhteensä	2 032 000	3 165 000	2 330 000
Tulot yhteensä			
Kaavatonttien myynti	15 000	15 000	15 000
Netto	2 017 000	3 150 000	2 315 000

5. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus kattamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuneet kulut. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoja harkitessaan.

Tuloslaskelman välitulokset:

Toimintakate:

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate:

Palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden menojen ja tulojen erotus . kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulostulos. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Vuosikatteen riittävyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos:

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa.

Talousarviovuoden kunnallisverotuotto perustuu vahvistettuun 21,5 %:n tuloveroprosenttiin ja kiinteistöverotulot seuraaviin prosentteihin: yleinen 1,0 %, vakituinen asunto 0,65 %, muu asuinrakennus 1,15 %, voimalaitos 3,10 %. Talousarviovuoden 2019 vuosikate on 430 390 ” ja tilikauden tulos on . 169 310 ” . Vastaavat luvut vuoden 2018 talousarviossa ovat: vuosikate 9 980 ” ja tilikauden tulos . 516 710 ” .

Vuonna 2019 vuosikate kattaa poistoista 77,8 %. Suunnitelmavuosina 2020 ja 2021 vuosikate kattaa poistot.

TULOSLASKELMA

Euroja	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot						
Myyntituotot	849 225	737 494	754 720	746 700	745 000	745 000
Maksutuotot	71 634	52 666	53 500	50 300	50 100	50 100
Tuet ja avustukset	40 459	63 052	46 680	45 010	45 000	45 000
Muut toimintatuotot	819 143	824 379	796 980	788 940	785 000	785 000
Toimintatuotot yhteensä	1 780 461	1 677 590	1 651 880	1 630 950	1 625 100	1 625 100
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-3 949 143	-3 890 145	-4 023 140	-4 218 710	-4 234 600	-4 234 600
Palvelujen ostot	-12 869 030	-12 449 237	-13 054 910	-12 666 740	-12 750 000	-12 750 000
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-969 761	-1 052 756	-992 230	-1 025 460	-1 010 000	-1 010 000
Avustukset	-176 910	-208 224	-196 000	-193 000	-200 000	-200 000
Muut toimintakulut	-210 000	-197 054	-299 690	-360 370	-300 000	-300 000
Toimintakulut yhteensä	-18 174 845	-17 797 416	-18 565 970	-18 464 280	-18 494 600	-18 494 600
muutos, prosenttia	1,0	-2,1	2,2	-0,5	0,2	0,0
Toimintakate	-16 394 384	-16 119 826	-16 914 090	-16 833 330	-16 869 500	-16 869 500
Verotulot yht.	8 615 057	8 224 100	8 100 000	8 345 000	8 501 000	8 790 000
Kunnallisvero	6 961 466	6 673 551	6 600 000	6 912 000	7 051 000	7 317 000
Kiinteistövero	720 856	723 472	735 000	747 000	747 000	747 000
Yhteisövero	932 735	827 077	765 000	686 000	703 000	726 000
Valtionosuudet	8 084 814	8 109 993	8 383 020	8 644 170	8 660 000	8 644 200
Valtionos. ja Verotul. yht.	16 699 871	16 334 093	16 483 020	16 989 170	17 161 000	17 434 200
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	198 479	95 565	42 300	52 300	60 000	60 000
Muut rahoitustuotot	17 553	430 391	414 850	234 850	265 000	265 000
Korkokulut	-4 603	-1 162	-3 500	0	-3 000	-4 000
Muut rahoituskulut	-14 255	-22 609	-12 600	-12 600	-12 600	-12 600
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	197 174	502 185	441 050	274 550	309 400	308 400
Vuosikate	502 661	716 452	9 980	430 390	600 900	873 100
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-444 419	-493 680	-526 690	-599 700	-599 700	-599 700
Muut lisäpoistot						
Arvonalentumiset						
Poistot ja arvonalent. yht.	-444 419	-493 680	-526 690	-599 700	-599 700	-599 700
Satunnaiset tuotot						
Tilikauden tulos	58 242	222 772	-516 710	-169 310	1 200	273 400

Vuosikate/poistot, %

71,77 %

100,20 %

145,59 %

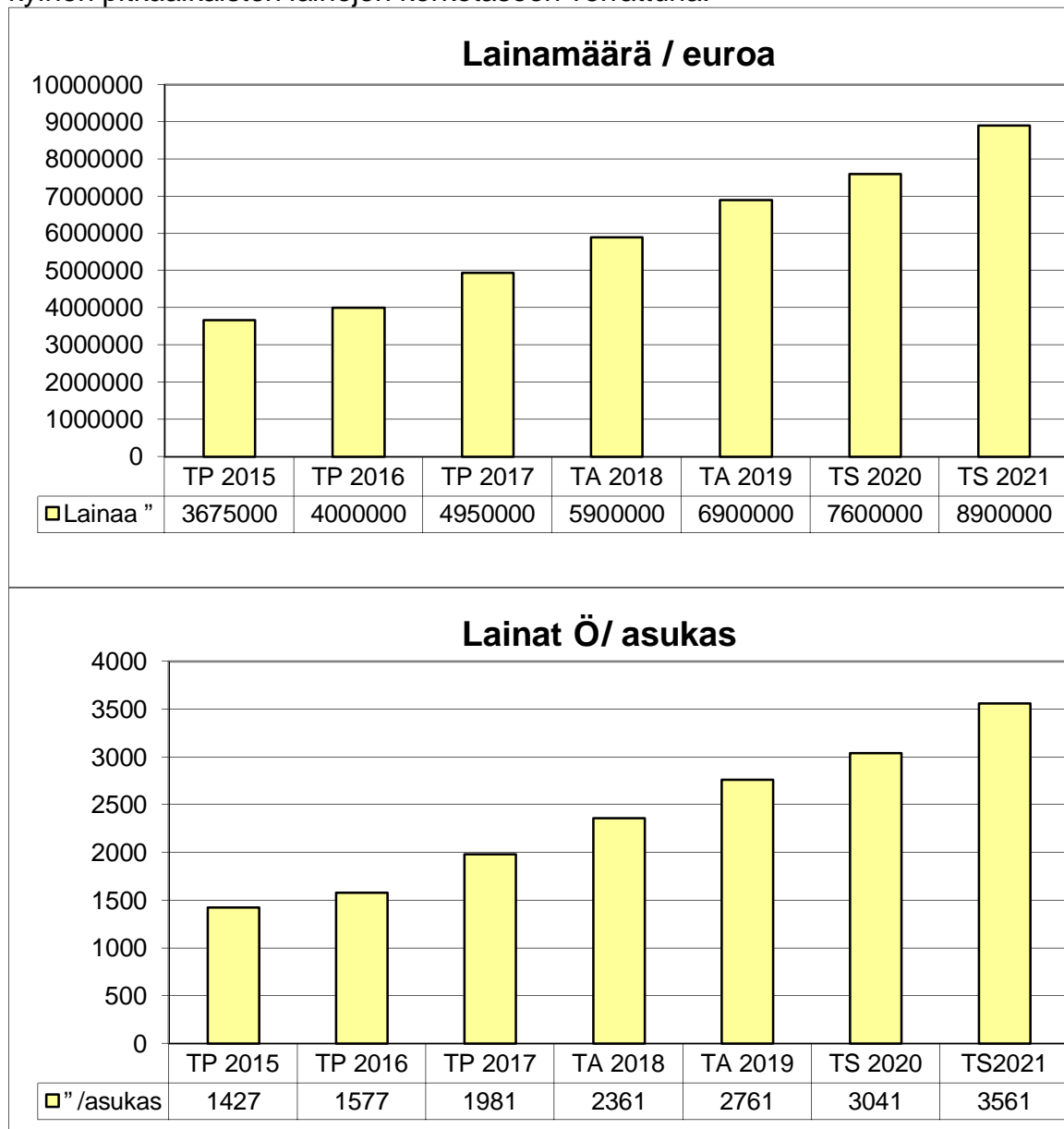
6. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelmassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen (vuosikate) lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se katetaan.

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Sen avulla kootaan tulorahoitus (käyttötalous netto), investoinnit sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan. toiminnan rahoitus esitetään rahoitusosassa.

Lainamäärä/asukas on toteutuneiden vuosien osalta laskettu todellisilla asukasluvulla. Suunnitelmavuosien osalta lainamäärä/asukas on laskettu vuoden 2017 asukasluvulla.

Pitkäaikaisia lainoja ei ole tarkoitus nostaa talousarviovuonna. Toimintojen rahoittamiseen käytetään lyhytaikaista kuntatodistusvelkaa, mikäli korkotaso on kilpailukykyinen pitkäaikaisten lainojen korkotasoon verrattuna.

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Euroa						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	502 660	716 452	9 980	430 390	600 900	873 100
Satunnaiset erät						
Tulorahoitusken korjauserät	0					
Toiminnan rahavirta netto	502 660	716 452	9 980	430 390	600 900	873 100
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-853 649	-424 462	-1 450 000	-2 032 000	-3 165 000	-2 330 000
Rahoitusosuudet investointeihin	9 500	51 656				
Investointien varsin. myyntitulot	8 971	22 025	15 000	15 000	15 000	15 000
Investointien myyntivoitto	0					
Pysyv. vastaavien hyöd.luovutust.	8 971	22 025	15 000	15 000		
Investointien rahavirta netto	-835 178	-350 781	-1 435 000	-2 017 000	-3 150 000	-2 315 000
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-332 518	365 671	-1 425 020	-1 586 610	-2 549 100	-1 441 900
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	6 740	6 842	6 900	7 000	7 000	7 000
Antolainauksen muutokset netto	6 740	6 842	6 900	7 000	7 000	7 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-175 000	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000	950 000	1 420 000	1 580 000	2 545 000	1 440 000
Lainakannan muutokset netto	325 000	950 000	1 420 000	1 580 000	2 545 000	1 440 000
Muut maksuvalm. muutokset						
Toim.ant. var. ja pääom. muut.	100	-22 499				
Saamisten muutos	-9 502	-161 506				
Korottomien velkojen muutos	-222 924	-432 543				
Muut maksuvalm. muutokset netto	-232 325	-616 548				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	99 415	340 294	1 426 900	1 587 000	2 552 000	1 447 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	-233 103	705 965	1 880	390	2 900	5 100
Rahavarat 31.12.	5 725 536	6 431 501				
Rahavarat 1.1.	5 958 639	5 725 536				
Rahavarojen muutos	-233 103	705 965				

TALOUSARVIO-OSAT YHTEENSÄ

"	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Menot	-19 222 352	-18 245 649	-20 032 070	-20 508 880	-21 675 200	-20 841 200
Tulot	19 221 574	19 568 162	20 033 950	20 509 270	21 678 100	20 846 300
Netto	777	1 322 513	1 880	390	2 900	5 100

7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2019-2021			
	2019	2020	2021
HALLINTO-OSASTO:			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Hallinto ja talous	3	3	3
Yhteensä	4	4	4
SIVISTYSOSASTO:			
Hallinto	3	3	3
Luokanopettajat	14	14	14
Erityisopettajat	3	3	3
Esikouluopettajat	2	2	2
Keskikoulun ja lukion yhteiset opettajat	6	6	6
Keskikoulun opettajat	6	6	6
Lukion opettajat	1	1	1
Lukion ja keskikoulun yhteiset opettajat	5	5	5
Kuraattori	1	1	1
Ankkuriohjaaja	2	2	2
Koulunkäynninohjaaja/iltapäivätoim.ohjaaja	9	9	9
Esiopetuksen avustaja/lastenhoitaja	3	3	3
Koulunkäynninohjaaja	3	3	3
Koulunkäynninohjaaja muussa koulussa	1	1	1
Keittiöhenkilökunta, joista 1 osa-aik.	4	4	4
Siivoaja, osa-aikainen	1	1	1
Kirjasto, joista toinen osa-aik.	2	2	2
Liikuntatoimi	1,5	1,5	1,5
Nuorisotoimi	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	68	68	68
TEKNINEN OSASTO:			
Hallinto	3	3	3
Rakennusmestari	1	1	1
Ammattimiehet	4	4	4
Kiinteistöhoitajat	2	2	2
Siivoajat	6	7	7
Yhteensä	16	17	17
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	88	89	89

Sivistystoimen hallintoon palkataan koulusihteri vuoden 2019 aikana.

Rakennustarkastajan palveluja ostetaan Lappajärveltä kaksi päivää viikossa.

Ympäristösihterin tehtäviä ostetaan Lappajärveltä kaksi päivää viikossa.

Palkanlaskenta- ja kirjanpito palvelut ostetaan Järvinet Oy:ltä.

8. KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

Evijärven kunnan kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on määräysvalta: Evilämpö Oy (100 %), Kiinteistö Oy Evijärven kunnanvirasto (80 %), As. Oy Evijärven Tervahauta (100 %), As. Oy Nykälänaho (100 %), As. Oy Kultalahti (100 %).

Kunta on myös osakkaana Järvinet Oy:ssä ja Ab Ekorosk Oy:ssä. Lisäksi kunta on mukana seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Järviseudun ammatillisen koulutuksen koulutus kuntayhtymä (JAMI) ja Kuntayhtymä Kaksineuvoinen.

Evilämpö Oy on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on tuottaa ja jakaa kaukolämpöä Evijärvellä paikallisesti, käyttö- ja toimitusvarmasti, turvallisesti ja taloudellisesti. Evilämpö Oy:n tavoitteet on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Toiminnan taloudellisuus ja kannattavuus	- Evilämpö Oy toimii taloudellisesti ja kannattavasti	- Tilikauden tulos on voitollinen
Tyytyväiset asiakkaat	- Evilämmön toiminta on laadukasta ja keskeytyksetöntä. Asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.	- Asiakastyytyväisyyskysely vuonna 2019
Uuden lämpölaitoksen suunnittelu	- Uusi lämpölaitos suunnitellaan vuonna 2019	- Suunnittelu valmistuu

As. Oy Evijärven Tervahauta on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistöhuolto	- Asukastyytyväisyyskysely (kevät 2019)

As. Oy Nykälänaho on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistöhuolto	- Asukastyytyväisyyskysely (kevät 2019)

As. Oy Kultalahti on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi.	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistöhuolto	- Asukastyytyväisyyskysely (kevät 2019)